

MATERIALNA KULTURA V FUNKCIJI IZRAŽANJA DRUŽBENEGA PRESTIŽA DRUŽINE COBENZL

REFERAT se bo osredotočal na kulturne, idejne podstati in vsakdan rodbine Cobenzl – Janeza Gašperja II. Cobenzla (1664–1742), sina Karla Cobenzla (1712–1770), Gvida Cobenzla (1716–1797) in vnuka Filipa Cobenzla (1754–1810), s katerim je rodbina izumrla. Cobenzlova dediščina pa se je postopno razprodala, saj jo je dedoval mladoletni Mihael Coronini, čigar babica je bila Gvidova polsestra. Janez Gašper II. Cobenzl je bil zaradi požara prisiljen v prenovu gradu Hošperk (Planina pri Rakeku). Prenovljeni grad je eden od vrhuncev baročne arhitekture na Slovenskem. V uvodnem delu bo zato predstavljenih nekaj vidikov kulturnega in miselnega sveta treh generacij rodbine Cobenzl, katere predstavniki so konec 17. in na začetku 18. stoletja živeli ali odraščali v kulturnem okolju najvišjega plemstva ter so v slovenskem prostoru še premalo poznani, zato so nekateri vsebinski poudarki nujni. V skladu z naslovom simpozija bo poseben poudarek drugega dela referata na miselnem svetu: čast, reprezentacija, idejni svet Gvida Cobenzla. Ta je po odraščanju z očetom v najrazkošnejši plemiški kulturi dunajskega dvora in po vojaški karieri »upokojenstvo« (naziv je izbran namerno) preživel v Ljubljani ter pozneje v Gorici in na dvorcu Lože pri Vipavi. Gvido je bil še lastnik gospostev Ribnica in Štanjel, zagotovo pa je vsaj od leta 1770 do 1776 (verjetno pa tudi že prej in tudi pozneje) nadziral upravljanje gospostev Jama (Predjama), Loga-

tec in Hošperk. Tako je nadzoroval največji kompleks zemljiških gospostev na Kranjskem v 18. stoletju. Osebni viri in drugo gradivo posameznih članov rodbine Cobenzl vsebujejo tudi dragocene podatke, ki povezujejo materialno kulturo z družbenim prestižem, idejnim svetom, religijo, politiko in ekonomijo.